

Teza: Podstawa odpowiedzialności dyscyplinarnej

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego musi być przepis ustawy o radcach prawnych. Wskazanie wyłącznie przepisu Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nie może w żadnym razie stanowić samodzielnej podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej, odpowiedzialności o charakterze represyjnym.

Sygn. akt WO-107/15

ORZECZENIE

z dnia 7 kwietnia 2016 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Jarosław Sobutka /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Emilia Wanda Małkowska SWSD Elżbieta Kucharska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Krzysztofa Bodio po

rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2016 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego A. B.

obwinionego o czyn z art. 19 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obrońcy obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z dnia 4 sierpnia 2014 r. sygn. akt OSD 21/ 14

orzeka:

1.

uchyla zaskarżone orzeczenie z dnia 4 sierpnia 2014 r. i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu ,

2.

rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego w zryczałtowanej wysokości w kwocie 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc zł) płatnej na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie pozostawia Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu we Wrocławiu.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 4 sierpnia 2014r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, uznał radcę prawnego A. B. za winnego zarzucanego mu czynu, polegającego na tym, że od 4 marca 2008r. do 19 czerwca 2012r., wykonując zawód radcy prawnego, przy wykorzystaniu konstrukcji umowy przelewy wierzytelności oraz jednoczesnego pełnienia funkcji pełnomocnika spółki (...) Spółka komandytowa, w której jest współnikiem, spowodował pozbawienie klienta wpływu na sposób prowadzenia sprawy na etapie postępowania sądowego, ponieważ nie był jego stroną, pozbawił klienta możliwości korzystania z praw i ochrony, a w konsekwencji również obciążenie klienta kosztami postępowania, w tym zastępstwa procesowego w I instancji, kosztami procesowymi przeciwnika, ale również dodatkową kwotą

wynagrodzenia, pomimo braku pomyślnego wyniku sprawy - tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 19 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Uznając radcę prawnego za winnego zarzucanego mu czynu Sąd pierwszej instancji wymierzył obwinionemu karę pieniężną w wysokości 15.000 zł. i orzekła karę dodatkową - zakaz wykonywania patronatu przez okres trzech lat oraz obciążył obwinionego kosztami postępowania.

Odwołanie od orzeczenia z dnia 4 sierpnia 2014r. złożył obwiniony radca prawny A. B., zaskarżając je w całości. Obwiniony w swoim odwołaniu zarzucił:

1)

obrazę przepisów postępowania stanowiącą bezwzględną przesłankę odwoławczą, tj. obrazę art. 439 §1 ust. 7 k.p.k. w zw. z art. 17 §1 ust. 6, art. 70 i art. 74¹ ustawy o radcach prawnych - poprzez nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia;

2)

obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.

- art. 413 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych wyrażającą się w braku podania w treści orzeczenia podstawy prawnej zarzucanego oraz przypisanego obwinionemu czynu oraz brak dokładnego określenia przypisanego obwinionemu czynu;

- art. 424 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez brak podania w uzasadnieniu orzeczenia powodów, dla których sąd pominął część dowodów oraz brak podania w uzasadnieniu orzeczenia powodów, dla których sąd nie uznał za udowodnione części faktów; a nadto poprzez brak oparcia orzeczenia o winie obwinionego tylko na dowodach obciążających i pominięcia dowodów korzystnych dla obwinionego oraz brak podania okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary;

3)

obrazę przepisów prawa materialnego, tj.

- art. 201, 121, 117, 118 §1 k.s.h. - poprzez ich niezastosowanie,

- art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 19 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

- art. 9 i art. 1 kk w zw. z art. 410 k.p.k.,

- art. 6, art. 1 i art. 12 kk w zw. z art. 410 k.p.k.;

1) błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść;

2) rażąco niewspółmierność kary poprzez jej ustalenie w górnych granicach wymiaru;

Zarzucając powyższe obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez uniewinnienie go od zarzucanego czynu, ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Orzeczeniem z dnia 17 grudnia 2014r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z dnia 4 sierpnia 2014r. i obciążył obwinionego kosztami postępowania odwoławczego.

Na skutek kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionego Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 17 listopada 2015r. uchylił zaskarżone orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy zobligował sąd dyscyplinarny drugiej instancji do rozpoznania wniosków dowodowych sformułowanych w odwołaniu obwinionego, wnikliwego rozpoznania wszystkich zarzutów odwoławczych oraz umotywowania ostatecznego rozstrzygnięcia zgodnie z wymogami określonymi w art. 457 §3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 433 §1 k.p.k., w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. z dnia 1 lutego 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 233) sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym o tyle, o ile ustawa to przewiduje. W niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna przesłanka obligująca Sąd do wyjścia poza granice zaskarżenia.

Odwołanie obwinionego z dnia 22 sierpnia 2014r. zasługuje na uwzględnienie. Przede wszystkim na uwagę zasługuje zarzut obwinionego, wskazujący na brak w opisie czynu ustawowych znamion przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych oraz brak tego przepisu w kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu. Jak słusznie zwrócił na to uwagę Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 listopada 2015r, podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego musi być przepis ustawy o radcach prawnych, tj. art. 64. Zgodnie z art. 64 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do dnia 25 grudnia 2014r., mającym zastosowanie w niniejszej sprawie) radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej:

- 1) za zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego;
- 2) za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego.

Wskazany w zaskarżonym orzeczeniu przepis art. 19 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nie może w żadnym razie stanowić samodzielnej podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej. Nie może on bowiem stanowić materialnoprawnej podstawy odpowiedzialności radcy prawnego o charakterze represyjnym. Z tego też powodu, uznając opisane naruszenie prawa za rażące, należało zaskarżone orzeczenie uchylić i przekazać sądowi dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, zgodnie z brzmieniem art. 436 k.p.k., ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego jedynie do wskazanego wyżej zarzutu, gdyż rozpoznanie w tym zakresie odwołania jest wystarczające do wydania orzeczenia w sprawie. Rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd dyscyplinarny pierwszej instancji powinien dokonać precyzyjnego określenia zarzucanego obwinionemu czynu, dokonać jego prawidłowego opisu i kwalifikacji prawnej - z podaniem materialnej podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego. Ponadto powinien przeprowadzić, w odpowiednim zakresie, postępowanie dowodowe, zgodnie z wnioskami dowodowymi obwinionego, oraz prawidłowo umotywować ostateczne rozstrzygnięcie. W toku ponownie rozpoznawanej sprawy należy także jednoznacznie określić, czy w niniejszej sprawie mamy do czynienia z deliktem wieloczynowym, czy z deliktem o charakterze trwałym, lub może z czynem o charakterze ciągłym i w związku z tymi ustaleniami należy rozważyć, czy nie doszło do przedawnienia zarzucanego radcy prawnemu czynu.

Biorąc powyższe pod uwagę Wyższy Sąd Dyscyplinarny, na podstawie art. 437§1 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, orzekł jak w sentencji.